

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 7 Δεκεμβρίου 2017

Εγγυήσεις δανείων προς ΜΜΕ: παρά τα θετικά αποτελέσματα, χρειάζεται καλύτερη στόχευση δικαιούχων και συντονισμός με τα εθνικά προγράμματα, δηλώνουν οι ελεγκτές της ΕΕ

Σύμφωνα με νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, το μέγεθος των δύο προγραμμάτων εγγυήσεων δανείων της ΕΕ δεν αποφασίστηκε βάσει ολοκληρωμένης ανάλυσης των αναγκών της αγοράς, ενώ εξαιρετικά μεγάλος αριθμός δικαιούχων εταιρειών δεν χρειάζονταν πραγματικά εγγυημένο δάνειο. Παρ' όλα αυτά, οι εταιρείες στις οποίες χορηγήθηκε τέτοιο εγγυημένο δάνειο πράγματι αναπτύχθηκαν. Σύμφωνα με τους ελεγκτές, ο βαθμός καινοτομίας που επέδειξε σημαντικό μερίδιο των εταιρειών που έλαβαν εγγυημένο δάνειο για καινοτόμους δραστηριότητες ήταν αρκετά χαμηλός και δεν ανταποκρινόταν στο κριτήριο της αριστείας, από άποψη στόχευσης και φιλοδοξίας, που εξαγγέλλει ο κανονισμός. Οι ελεγκτές επισημαίνουν επίσης ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχει καταδείξει ακόμη επαρκώς τον αντίκτυπο των εγγυήσεων δανείων και την αποδοτικότητα των σχετικών δαπανών. Μολονότι η Επιτροπή φέρει τη συνολική ευθύνη για τα προγράμματα, η εκτέλεσή τους έχει ανατεθεί στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ).

Οι ελεγκτές ανέλυσαν κατά πόσον οι εγγυήσεις δανείων της ΕΕ βοήθησαν τις μικρότερες επιχειρήσεις να αναπτυχθούν και να καινοτομήσουν, διευκολύνοντας την πρόσβασή τους σε χρηματοδότηση. Εξέτασαν τα δύο υπό κεντρική διαχείριση μέσα που εφαρμόζονται επί του παρόντος: τον Μηχανισμό Εγγυήσεων υπέρ των ΜΜΕ InnovFin, που απευθύνεται σε εταιρείες δραστηριοποιούμενες στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας, και στον Μηχανισμό Εγγύησης Δανείων. Κατά την περίοδο 2014-2020, από τον προϋπολογισμό της ΕΕ αναμένεται να διατεθούν 1,78 δισεκατομμύρια ευρώ για την κάλυψη, αφενός, των μελλοντικών ζημιών από δάνεια και, αφετέρου, του κόστους λειτουργίας των μέσων. Το ποσό αυτό φθάνει τα 3,13 δισεκατομμύρια ευρώ αν συνυπολογιστεί η συμπληρωματική χρηματοδότηση από το ΕΤΣΕ, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων. Από την άποψη του όγκου των κεφαλαίων, τα δύο μέσα υστερούν έναντι των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ εθνικών προγραμμάτων εγγυήσεων υπέρ των ΜΜΕ στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων και των εγγυοδοτικών μηχανισμών που χρηματοδοτούνται από τα ίδια τα κράτη μέλη.

«Οι ελεγκτές μας διαπίστωσαν την ανάγκη βελτίωσης της στόχευσης σε βιώσιμες επιχειρήσεις χωρίς πρόσβαση σε χρηματοδότηση και σε επιχειρήσεις που διεξάγουν δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας με υψηλό δυναμικό αριστείας», δήλωσε ο Neven Mates, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο του ΕΕΣ www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – Εκπρόσωπος Τύπου

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Υπεύθυνος Τύπου

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

και αρμόδιος για την έκθεση. «Επίσης, τα προγράμματα πρέπει να συντονιστούν με τα αντίστοιχα σε εθνικό επίπεδο».

Σύμφωνα με τους ελεγκτές, σε σύγκριση με το παρελθόν, τα μέσα εγγύησης τέθηκαν ταχύτερα σε εφαρμογή. Μολονότι η διαθέσιμη χρηματοδότηση της ΕΕ αυξήθηκε σημαντικά, η διενεργηθείσα εκτίμηση των αναγκών της αγοράς δεν τα κάλυψε όλα, ούτε υπέδειξε τον τρόπο με τον οποίο αυτά θα μπορούσαν να ανταποκριθούν στις ανάγκες αυτές. Τα στοιχεία που έχει παράσχει μέχρι στιγμής η Επιτροπή δεν αρκούν για να αποδείξουν την αποτελεσματικότητα των προηγούμενων μέσων εγγύησης δανείων, ενώ το ύψος των εξόδων και των σχετικών αμοιβών που καταβάλλονται στο ΕΤαΕ δεν έχει τεκμηριωθεί επαρκώς. Παρά τη βελτίωση των μηχανισμών αξιολόγησης των τρεχόντων μέσων, εξακολουθούν να υπάρχουν αρκετές αδυναμίες, όπως η έλλειψη δεδομένων για την αξιολόγηση του αντικτύπου τους στις δραστηριότητες καινοτομίας, και οι περιορισμένες δυνατότητες ελέγχου των μηχανισμών μέσω ακαδημαϊκής έρευνας.

Βάσει οικονομετρικής ανάλυσης που διενεργήθηκε για τη Γαλλία, διαπιστώθηκε ότι οι μηχανισμοί εγγύησης δανείων βοήθησαν τις δικαιούχους επιχειρήσεις να αναπτυχθούν περισσότερο, από άποψη συνολικού ενεργητικού, κύκλου εργασιών, εργατικού κόστους και παραγωγικότητας. Τα οφέλη ήταν σημαντικότερα στις περιπτώσεις των μικρότερων σε μέγεθος και νεότερων επιχειρήσεων, ήτοι εκείνων που θα αντιμετώπιζαν ενδεχομένως μεγαλύτερες δυσκολίες να εξασφαλίσουν δανειοδότηση απουσία της εγγύησης. Η διαπίστωση αυτή έχει μεγάλη σημασία από την άποψη της στόχευσης των δικαιούχων στο πλαίσιο των μέσων.

Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι σημαντικό ποσοστό των δικαιούχων εταιρειών του δείγματός τους, το οποίο κάλυπτε εννέα κράτη μέλη, δεν θα αντιμετώπιζε δυσκολίες στην εξασφάλιση πρόσβασης σε χρηματοδότηση και, ως εκ τούτου, δεν είχε ανάγκη να λάβει εγγυημένο δάνειο. Η χορήγηση δανείων σε εταιρείες που είχαν πρόσβαση σε χρηματοδότηση ήταν ιδιαίτερα συχνή σε επίπεδο ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών του ιδιωτικού τομέα στο πλαίσιο του μηχανισμού εγγυήσεων υπέρ των MME InnovFin. Με την παροχή στήριξης σε επιχειρήσεις με δυνατότητα πρόσβασης σε εμπορικό δανεισμό, υπάρχει κίνδυνος οι μηχανισμοί της ΕΕ να ανταγωνίζονται τον ιδιωτικό τομέα, δηλώνουν οι ελεγκτές.

Ο Μηχανισμός Εγγυήσεων υπέρ των MME InnovFin απευθύνεται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας, με υψηλό δυναμικό αριστείας. Ωστόσο, τα δύο τρίτα των εταιρειών του δείγματος είτε περιορίζονταν στην ανάπτυξη τυπικών προϊόντων και διεργασιών είτε δεν είχαν καμία καινοτόμο δραστηριότητα.

Οι ελεγκτές παρατήρησαν έντονη διαφορά μεταξύ των ενδιάμεσων οργανισμών του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα: οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα εστιάζουν πολύ αποτελεσματικότερα σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε τομείς έντασης γνώσης, ήτοι σε εκείνες που είναι πιθανότερο να καινοτομήσουν.

Τέλος, οι ελεγκτές σημειώνουν ότι αντίστοιχα μέσα υπάρχουν ήδη σε μεγάλη κλίμακα στα περισσότερα κράτη μέλη, γεγονός που έχει σημαντικές συνέπειες για τους ενωσιακούς μηχανισμούς και καθιστά αναγκαία τη βελτίωση της εκτέλεσής τους. Προσδοκούμε ότι η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις περισσότερες από τις συστάσεις που διατυπώνουμε στην ειδική έκθεση κατά τον σχεδιασμό των πιθανών διάδοχων μέσων στο πλαίσιο του προσεχούς πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Ειδικότερα, η Επιτροπή πρέπει:

- να βελτιώσει τη στόχευση σε βιώσιμες επιχειρήσεις χωρίς επαρκή πρόσβαση σε χρηματοδότηση,
- στην περίπτωση του Μηχανισμού Εγγυήσεων υπέρ των MME InnovFin, να διασφαλίσει ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις έχουν περισσότερο καινοτόμο χαρακτήρα,
- να αξιολογήσει διεξοδικά την αποτελεσματικότητα των προηγούμενων και των τρεχόντων

εγγυοδοτικών μέσων και να προβεί σε εκ των προτέρων αξιολόγηση των δυνητικών διάδοχων μέσων,

- να προσδιορίσει με ποιον τρόπο τα υπό κεντρική διαχείριση μέσα μπορούν να ανταποκριθούν καλύτερα στις ανάγκες της αγοράς, διασφαλίζοντας τον συντονισμό με τα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς ή περιφερειακούς πόρους.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Επί σχεδόν μία εικοσαετία, η ΕΕ διευκολύνει την πρόσβαση των ευρωπαϊκών μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε δανειακά κεφάλαια με την παροχή εγγυήσεων. Οι εγγυήσεις παρέχονται σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, οι οποίοι, με τον τρόπο αυτό, αναμένεται να αυξήσουν τον δανεισμό προς βιώσιμες επιχειρήσεις που, διαφορετικά, θα αντιμετώπιζαν δυσκολίες στην εξασφάλιση δανείων. Προκειμένου να βοηθήσει τις επιχειρήσεις αυτές, η ΕΕ χρηματοδοτεί δύο υπό κεντρική διαχείριση μέσα εγγύησης και, στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, συγχρηματοδοτεί παρεμφερή μέσα που συστήνονται από εθνικές ή περιφερειακές αρχές. Επιπλέον, τα κράτη μέλη χρηματοδοτούν δικά τους αντίστοιχα προγράμματα.

Το 2016 η Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το ΕΤαΕ αποφάσισαν να διαθέσουν μέρος των πόρων του προϋπολογισμού του ΕΤΣΕ για να συμπληρώσουν τη συνεισφορά της ΕΕ προς τα δύο μέσα.

Η ειδική έκθεση αριθ. 20/2017, με τίτλο «Χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ μέσα εγγύησης δανείων: παρά τα θετικά αποτελέσματα, χρειάζεται καλύτερη στόχευση δικαιούχων και συντονισμός με τα εθνικά προγράμματα», είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (www.eca.europa.eu) σε 23 γλώσσες της ΕΕ.